

čČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ivany Šímové a soudkyň JUDr. Věry Jakubové a JUDr. Hany Sedláčkové ve věci

žalobkyně: [redacted], narozená dne [redacted]
bytem [redacted]
zastoupená advokátem JUDr. Karlem Maláskou, LL.M.,
sídlem nám. Komenského 124, 666 01 Tišnov

proti
žalovanému: [redacted], narozený dne [redacted]
bytem [redacted]
zastoupený advokátem Mgr. Janem Vihanem
sídlem Štefánikova 16/29, 150 00 Praha

o zaplacení 1 164 325 Kč s příslušenstvím

o odvolání žalobkyně proti rozsudku Okresního soudu v Tachově ze dne 27. března 2025, č. j. 3 C 269/2024-95

takto:

I. Rozsudek soudu prvního stupně se potvrzuje.

II. Žalobkyně je povinna zaplatit žalovanému na náhradě nákladů odvolacího řízení částku 32 500,60 Kč k rukám zástupce žalovaného do 3 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem soud prvního stupně zamítl žalobu, kterou se žalovaná domáhala po žalovaném zaplacení částky 1 164 325 Kč s příslušenstvím (výrok I) a žalobkyni uložil povinnost zaplatit žalovanému na nákladech řízení částku 111 467,62 Kč splatnou do tří dnů

Shodu s prvopisem potvrzuje Hana Vocelková.

od právní moci rozsudku (výrok II). V žalobě ze dne 19. 9. 2024 se žalobkyně domáhala zaplacení uvedené částky s odůvodněním, že ze svého účtu v této výši uhradila za žalovaného nájemné dle smlouvy o nájmu honitby Mirotický les, označené evidenčním č. [redacted], uzavřené mezi žalovaným a státním podnikem Lesy České republiky, s. p., dne 3. 6. 2020, a to ve dvou platbách v částce 960 000 Kč splatné 30. 4. 2024 a v částce 204 325 Kč splatné 3. 5. 2024. Uvedené částky dle žalobkyně představují bezdůvodné obohacení dle § 2991 odst. 1, odst. 2 občanského zákoníku, kdy za žalovaného bylo žalobkyní plněno, co měl po právu plnit sám. Soud prvního stupně po provedeném dokazování dospěl k závěru, že žalovaná částka není bezdůvodným obohacením, neboť se nejedná o plnění bez právního důvodu, tedy zákonné znaky bezdůvodného obohacení nebyly naplněny, a zaplacená částka představuje poplatek za užívání honitby ze strany manžela žalobkyně na základě dohody s žalovaným. O náhradě nákladů řízení rozhodl dle § 142 odst. 1 o. s. ř.

2. Proti rozsudku soudu prvního stupně podala žalobkyně včasné odvolání (v průběhu odvolacího řízení doplněné replikou k vyjádření žalovaného), v němž navrhla změnu napadeného rozsudku a vyhovění žalobě v plném rozsahu. Dle žalobkyně soud prvního stupně dospěl na základě provedených důkazů k nesprávným skutkovým zjištěním a jeho rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení věci. Soud prvního stupně se především nezabýval absolutní neplatností smlouvy o podnájmu uzavřené mezi žalovaným a manželem žalobkyně v návaznosti na ust. § 33 odst. 9 zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti (dále jen zákon o myslivosti), ve spojení s § 580 odst. 1 občanského zákoníku. Smlouva o podnájmu honitby uzavřená mezi manželem žalobkyně a žalovaným je s ohledem na zákonný zákaz podnájmu honitby od počátku neplatná a úhrada nájemného ze strany žalobkyně za myslivecký rok 2024, tj. nájemné hrazené dopředu na období od 1. 4. 2024 do 31. 3. 2025, splatné dne 30. 4. 2024, se tak stalo bezdůvodným obohacením na straně žalovaného, neboť předmětné platby byly učiněny bez platného právního důvodu. Avšak i v případě, že by smlouva o podnájmu byla platná, soud prvního stupně se nezabýval jejím ukončením, jak vyplývá z odvolání plné moci udělené žalovaným manželu žalobkyně. Odvolání plné moci bylo žalovaným učiněno téměř ihned po uhrazení nájemného ze strany žalobkyně na myslivecký rok 2024, a to dne 14. 5. 2024, což nasvědčuje nepoctivému úmyslu žalovaného hraničícího s podvodným jednáním. Pokud žalovaný namítá, že předmětné platby nebyly činěny bez právního důvodu, pak po ukončení smlouvy ze strany žalovaného se platby žalobkyně opět staly bezdůvodným obohacením, neboť představovaly nájemné na myslivecký rok 2024, tj. na období od 1. 4. 2024 do 31. 3. 2025, kdy byl nájemní vztah ukončen, k odvolání plné moci ze strany žalovaného však došlo již 14. 5. 2024.

3. Žalovaný s odvoláním žalobkyně nesouhlasil a navrhl potvrzení napadeného rozsudku. S odkazem na svoji předchozí procesní obranu namítl, že předmětná úhrada nájemného nebyla činěna bez právního důvodu, ale úhrady nájemného z bankovního účtu žalobkyně byly prováděny za účelem splnění povinností manžela žalobkyně, k jejichž plnění se zavázal, jak vyplývá z plných mocí udělených mu žalovaným a dalších důkazů v řízení provedených. Poukázal též na to, že k žádnému obrannému tvrzení žalovaného ani k provedeným důkazům se žalobkyně v koncentrační lhůtě nevyjádřila, ani nenamítla, že by její manžel jednal bez jejího souhlasu, tvrzení žalovaného v zásadě nepopřela. Až po koncentraci řízení pak žalobkyně přišla s tvrzením, že pokud by právním důvodem úhrady žalované částky měl být podnájemní vztah založený podnájemní smlouvou, považuje tuto podnájemní smlouvu za absolutně neplatnou, jakož i s námitkou, že pokud by mělo být právním důvodem úhrady žalované částky zmocnění udělené na základě plných mocí, pak žalovaný toto zmocnění následně odvolal. Žalovaný konstatoval, že žalobkyně v odvolání fakticky nerozporuje skutková zjištění a závěry soudu prvního stupně, tedy že manžel žalobkyně předmětnou honitbu po dohodě s žalovaným užíval a vědomě a dobrovolně hradil nájemné. Vznik bezdůvodného obohacení pak opírá o údajnou absolutní neplatnost dohody uzavřené mezi žalovaným a manželem žalobkyně pro rozpor s ust. § 33 odst. 9 zákona o myslivosti. Žalobkyně však ani v žalobě žádnou údajně neplatnou dohodu mezi žalovaným a svým manželem vůbec nezmiňovala a skutkový děj popsala zcela odlišně. Nicméně ani názor žalobkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje Hana Vocelková.

týkající se absolutní neplatnosti dohody uzavřené mezi žalovaným a manželem žalobkyně v návaznosti na § 33 odst. 9 zákona o myslivosti žalovaný nesdílí a má za to, že sankcí za porušení zákona o myslivosti není absolutní neplatnost smlouvy, nýbrž pokuta dle příslušných ustanovení tohoto zákona. Žalovaný nepovažuje uzavřenou dohodu za absolutně neplatnou pro rozpor s § 33 odst. 9 zákona o myslivosti, neboť stanovený zákaz neslouží k ochraně veřejného pořádku ve smyslu § 580 odst. 1 občanského zákoníku (a pokud se nejedná o zjevné narušení veřejného pořádku, nejde o důvod absolutní neplatnosti), ale je normou chránící specifické zájmy pronajímatele honitby. Předmětná dohoda by tedy mohla být pouze relativně neplatná, relativní neplatnost však musí být výslovně uplatněna oprávněnou osobou, tj. subjektem chráněným příslušným ustanovením, v daném případě pronajímatelem honitby, který je právním jednáním dotčen ve svých právech nebo povinnostech a v jehož zájmu je neplatnost právního jednání stanovena, a to za předpokladu, že neplatnost právního jednání nezpůsobil. Námitka relativní neplatnosti uplatněná žalovanou nebo jejím manželem by v tomto případě byla i v rozporu s pravidlem, podle kterého se neplatnosti nemůže dovolávat ten, kdo neplatnost právního jednání způsobil. Kromě toho má žalovaný za to, že žalobkyně není aktivně legitimována k podání žaloby. Ve vyjádření k replice žalobkyně dále žalovaný poukázal na již v žalobě nedostatečně jasně vylíčený skutkový stav, na němž žalobkyně svůj nárok zakládá, s tím, že pokud nyní přichází s tvrzením o bezdůvodném obohacení v návaznosti na ukončení smlouvy ze strany žalovaného, jedná se o změnu ve skutkových tvrzeních. Změna žaloby by však neměla být již připuštěna z důvodu hospodárnosti řízení.

4. Žalobkyně prostřednictvím svého zástupce při odvolacím jednání potvrdila, že žalobní tvrzení zůstávají bez změny, pokud byly žalobkyní uváděny jiné skutečnosti než v žalobě, bylo tím pouze reagováno na procesní obranu žalovaného.

5. Odvolací soud přezkoumal napadené rozhodnutí i předchozí průběh řízení podle § 212 o. s. ř., posoudil důvody odvolání, přihlédl k vyjádření žalovaného, částečně zopakoval dokazování a dospěl k závěru, že odvolání žalobkyně není důvodné.

6. Odvolací soud především konstatuje, že soud prvního stupně provedl dokazování v dostatečném rozsahu, a skutkový stav tak, jak byl popsán zejména v odstavci 3 odůvodnění napadeného rozsudku, má v provedeném dokazování oporu. Odvolací soud na základě částečného zopakování dokazování dále pouze doplňuje a upřesňuje, že pokud žalobkyně v odvolacím řízení sporovala vystavení plné moci žalovaným pro svého manžela [redacted] s tím, že originály těchto plných mocí v řízení nebyly žalovaným předloženy, pak uzavření ústní dohody mezi žalovaným a manželem žalobkyně vyplývá i z dalších listinných důkazů. Jedná se především o Oznámení o podnájmu honitby Mirotický les ze dne 10. 10. 2024, v němž manžel žalobkyně [redacted] konstatuje, že dne 3. 6. 2020 s ním žalovaný uzavřel ústní podnájemní smlouvu, jejímž předmětem byl podnájem honitby Mirotický les, a za účelem řádného hospodaření s podnajatou honitbou Mirotický les jej žalovaný zplnomocnil dne 3. 6. 2020 ke všem právním jednáním souvisejícím s výkonem práva myslivosti spojeného s uvedenou honitbou, a to na dobu určitou, resp. na dobu trvání nájemní smlouvy uzavřené mezi žalovaným a Lesy České republiky, s. p., evidenční číslo [redacted]; na základě této ústní smlouvy byly veškeré platby ve prospěch Lesů České republiky hrazeny z účtu manželky [redacted]. V předložené whatsappové komunikaci mezi žalovaným a [redacted], která nebyla účastníky jakkoli zpochybněna, pak [redacted] žalovanému sděluje, že kvůli úhradě nájemného a výši této úhrady musel do banky, a dále, že nájem je zaplacený normálně a že žalovaný na to nemusí myslet, od toho je tu on. Je tedy zřejmé, že úhrady nájemného z bankovního účtu žalobkyně byly prováděny za účelem splnění povinnosti manžela žalobkyně [redacted], jenž se k jejich plnění zavázal ústní smlouvou uzavřenou s žalovaným, jednalo se tedy o úhradu jeho finančních závazků. Uvedená ústní smlouva mezi [redacted] a žalovaným přitom nebyla až do doby odvolání plné moci žalovaným zpochybňována, naopak bylo podle ní [redacted] postupováno. Zároveň i z již výše uvedeného Oznámení ze dne 10. 10. 2024 vyplývá, že nájemné bylo [redacted] placeno jako součást dlouhodobého fungování honitby, tedy zjevně bylo shodným způsobem (a to včetně

provedení úhrad z účtu žalobkyně) postupováno i v letech minulých. Dle žalobních tvrzení i předžalobní výzvy ze dne 7. 6. 2024 žalované částky představují úhradu ročního nájemného v souvislosti se smlouvou uzavřenou mezi žalovaným a státním podnikem Lesy České republiky dne 3. 6. 2020, jejímž předmětem je nájem honitby Mirotický les evidenční číslo [redacted], aniž žalobkyně jakkoli vysvětluje, proč by se mělo jednat o platby bez právního důvodu. Pokud soud prvního stupně za uvedené důkazní situace, kdy smluvní vztah mezi žalovaným a [redacted] byl prokázán důkazy již provedenými, neprovedl důkaz výslechy svědků navržených žalovaným ([redacted] a [redacted]), pak odvolací soud nemá proti uvedenému postupu námitek a uvedené důkazy shledává nadbytečnými (ostatně proti neprovedení těchto důkazů žádný z účastníků v odvolacím řízení nebrojil).

7. S právním posouzením uvedeným v napadeném rozsudku se však odvolací soud neztotožnil a závěry prvoinstančního soudu považuje za neúplné, neboť se nevypořádávají s otázkou aktivní věcné legitimace žalobkyně, byť tato otázka byla vznesena žalovaným již v podání ze dne 24. 2. 2025. Po částečném zopakování dokazování tuto otázku ovšem mohl odvolací soud posoudit sám, kdy současně zdůrazňuje, že se nejedná o otázku, jejíž řešení v odvolacím řízení by bylo překvapivým, a to právě s ohledem na obranu žalovaného uplatněnou již před soudem prvního stupně, na níž žalovaný setrval i v průběhu odvolacího řízení. Aktivní věcnou legitimaci žalobkyně v tomto sporu pak odvolací soud neshledal. Jak bylo již výše uvedeno, na základě provedeného dokazování je namístě učinit závěr, že předmětná ústní dohoda o výkonu práva myslivosti za úhradu ročního nájemného dle smlouvy o nájmu honitby uzavřené mezi žalovaným a Lesy České republiky,Bylo byla uzavřena mezi žalovaným a manželem žalobkyně [redacted]; žalobkyně netvrdila, ani neprokazovala, že by byla jejím účastníkem. Zároveň žalobkyně v průběhu řízení netvrdila, ani neprokazovala, že by smlouvu mezi žalovaným a svým manželem napadla námitkou relativní neplatnosti ve smyslu § 714 odst. 2 občanského zákoníku. Dle judikatury Nejvyššího soudu přitom platí, a to i v režimu zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, že aktivní a pasivní věcná legitimace z hlediska práva na vydání bezdůvodného obohacení vzniklého plněním dle neplatné, zdánlivé či zrušené smlouvy svědčí zásadně pouze smluvním stranám (srov. R 22/2020), tedy i nadále jsou použitelné závěry obsažené v rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 1. 7. 2009, sp. zn. 28 Cdo 4450/2008, dle nichž pouze ten z manželů, který byl účastníkem smlouvy, podle níž si strany poskytly vzájemné plnění, může být i účastníkem závazkového vztahu z bezdůvodného obohacení, k jehož vzniku došlo v důsledku neplatnosti smlouvy, a manžel, který účastníkem nebyl, k uplatnění práva na vydání bezdůvodného obohacení legitimován není, bez ohledu na to, zda jde o pohledávku patřící do SJM (k tomu srov. též rozsudky NS ze dne 28. 5. 2014, sp. zn. 28 Cdo 837/2013, a ze dne 14. 11. 2016, sp. zn. 28 Cdo 2100/2016). Prolomení této zásady, tedy přiznání aktivní věcné legitimace manželovi, který nebyl účastníkem smluvního vztahu, pak přichází v úvahu v případě, byla-li smlouva týkající se společného jmění uzavřena jedním manželem bez souhlasu druhého a opomenutý manžel se úspěšně dovolal neplatnosti smlouvy dle § 714 odst. 2 občanského zákoníku (rozsudek NS ze dne 23. 4. 2025 sp. zn. 31 Cdo 3263/2024). Tak tomu však v projednávané věci není, neboť žalobkyně svůj nesouhlas se smlouvou ani uplatnění námitky relativní neplatnosti dle § 714 odst. 2 občanského zákoníku v tomto řízení netvrdila ani neprokazovala. Pak ovšem platí, že i v případě, kdy by soud dospěl k závěru o absolutní či relativní neplatnosti podnájemní smlouvy uzavřené mezi žalovaným a manželem žalobkyně [redacted], a to z jiných důvodů než pro rozpor dle § 714 odst. 1 občanského zákoníku, vydání bezdůvodného obohacení z takto neplatné smlouvy se může domáhat výlučně manžel žalobkyně, nikoli žalobkyně sama. Pokud tedy dle provedeného dokazování (i dle žalobních tvrzení) žalovaná částka v plné výši představuje nájemné dle smlouvy o pronájmu honitby uzavřené mezi žalovaným a Lesy České republiky, a v řízení bylo zjištěno, že žalovaný tutéž honitbu dle ústní smlouvy podnajal manželovi žalobkyně, aniž se tato úspěšně dovolala neplatnosti smlouvy o podnájmu dle § 714 odst. 2 občanského zákoníku, pak k vydání případně vzniklého bezdůvodného obohacení z uvedené smlouvy je aktivně věcně legitimován výlučně manžel žalobkyně. Žalobkyni aktivní věcná legitimace v takovém případě nesvědčí, a proto nemohla být v tomto sporu úspěšná. S ohledem na uvedený závěr bylo zcela nadbytečné zabývat

se případnou neplatností smlouvy o podnájmu pro rozpor s ust. § 33 odst. 9 zákona o myslivosti, jakož i tvrzeným jejím (předčasným) ukončením, neboť žalobkyni, která nebyla účastníkem smluvního vztahu, ani nevznesla námitku relativní neplatnosti uzavřené dohody, jakékoli nároky ani povinnosti z uvedeného smluvního vztahu nenáleží. Bylo vycházeno z předložených žalobních tvrzení.

8. Z těchto důvodů odvolací soud napadený rozsudek soudu prvního stupně jako věcně správný postupem dle § 219 o. s. ř. potvrdil, a to včetně správného výroku o náhradě nákladů řízení, jejichž plná výše byla přiznána v řízení plně úspěšnému žalovanému v souladu s ust. § 142 odst. 1 o. s. ř.

9. O náhradě nákladů odvolacího řízení bylo rozhodnuto dle § 224 odst. 1 ve spojení s § 142 odst. 1 o. s. ř. a jejich plná náhrada byla přiznána v odvolacím řízení zcela úspěšnému žalovanému. Náklady vynaložené žalovaným sestávají z odměny za zastoupení účastníka advokátem ve výši 2 x 12 980 Kč podle § 7, § 8 odst. 1, § 11 odst. 1 písm. d), písm. g) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, dále jen AT (sepis vyjádření k odvolání, účast na odvolacím jednání), paušální náhrady hotových výdajů ve výši 2 x 450 Kč podle § 13 odst. 4 AT a 21 % DPH ve výši 5 640,60 Kč podle § 137 odst. 3 o. s. ř. Jiné účelně vynaložené náklady řízení na straně žalovaného odvolací soud z obsahu spisu nezjistil, když pro posouzení v úvahu přicházejícího cestovného zástupce žalovaného a náhrady za ztrátu času ve smyslu § 14 odst. 1 písm. a) AT nebyly žalovaným předloženy potřebné podklady (a nelze tedy posoudit přinejmenším to, jakým dopravním prostředkem byla cesta k odvolacímu jednání vykonána, v návaznosti na to pak ani související časovou ztrátu). Z tohoto důvodu byla žalovanému přiznána náhrada nákladů odvolacího řízení v celkové výši 32 500,60 Kč. Lhůta k plnění byla určena jako obecná třídenní dle § 160 odst. 1 část věty před středníkem o. s. ř. a místem plnění byl určen zástupce žalovaného v souladu s § 149 odst. 1 o. s. ř.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je dovolání přípustné, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak. Dovolání je možné podat k Nejvyššímu soudu ČR do dvou měsíců od doručení rozhodnutí odvolacího soudu u soudu, který rozhodoval v prvním stupni.

Nebude povinnost uložená tímto rozhodnutím dobrovolně splněna, může se oprávněný domáhat svého práva návrhem na soudní výkon rozhodnutí.

Plzeň 1. října 2025

JUDr. Ivana Šímová v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Hana Vocelková.